

ab infirmitate: tunc enim habetur præsens & efficaç voluntas talis peregrinationis, sed expectatur restitutio sanitatis, à qua ut à conditione dependet. Decreta conditionata primi generis, dari in Deo non possunt, quia illa involvunt imperfectiōnem potentialitatis & suspensionis Deo repugnantem; Thomistæ tamen docent in eo admittenda esse decreta conditionata secundo modo, seu ex parte objecti, saltem circa futura illa conditionata, quæ Deum se cognoscere in Scripturis testatur, & quæ spectant ad ordinem divinæ providentiae, & ad gubernationem universi. Ista enim nullam dicunt imperfectionem in volente, sicut alia, ut docet D. Thomas in 1. dist. 46. qu. 1. art. 1. ad 2. his verbis: *Voluntas antecedens potest dici conditionata, nec tamen est imperfectio ex parte voluntatis divine, sed ex parte voliti, quod non accipitur cum omnibus circumstantiis quæ exiguntur ad rectum ordinem in salutem.*

47. Illa autem esse in Deo admittenda probari potest, tum quia, cùm futura conditionata sint magis actualia, quam quæ sunt mèrè possibilia (connotant enim existentiam, ut habendam sub conditione, à qua tamen connotatione praescindunt res mèrè possibiles) assignari debet causa aliqua hujus majoris actualitatis: non est autem alia assignabilis, præter decretum objectivè conditionatum. Tum etiam, quia si Deus non esset suo decreto determinatus ad eorum futuritionem conditionatam, esset indeterminata illa futurito, & consequenter falsò Deus ea revelasset in scripturis potius ut futura, si poneretur conditio, quam ut non futura. Maximè cùm nonnulla ex eis sint omnino disparata, cùmque proinde futurito nullam habeat connexionem cùm suis conditionibus, ex natura rei, sed tantum ex beneplacito Dei.

48. Porro contra illa decreta multipliciter insurgunt defensores scientiæ mediae, eaque multiplici titulo expungere & amandare conantur, nempe ex eorum novitate, inutilitate, absurditate, & impossibilitate. Inprimis dicunt, illa esse nova, & à Thomistis excogitata, cùm nec in Scriptura, nec in SS. Patribus, nec apud D. Thomam, ullum extet illorum vestigium. Secundò, illa esse otiosa, cùm ad divinam providentiam & gubernationem rerum minimè deservant. Tertiò, illa esse ridicula & nugatoria; ridiculum enim videtur ponere in Deo decretum conditionatum de conversione Tyriorum, sub conditione prædicationis Christi, redditam impossibili per aliud decretum, quo Deus absolvè statuit quod Christus apud Tyrios nunquam prædicaret. Sicut vana & irratoria est promissio, ea conditione à sponsore facta, quam nolit apponere; ut si quis dicat, dabo tibi decem aureos, si ea die venero, & statuat se non ventrum. Quartò, illa esse impossibilia, tum quia, si Deus habuisset decretum conditionatum convertendi v. g. Tyrios, supposito quod Christus prædicaret illis, cùm aliunde decreverit quod Christus apud ipsos nunquam prædicaret, haberet eo ipso effectus contrarios, & inter se minimè cohærentes, quod impossibile est. Tum etiam quia omne decretum divinæ voluntatis inferit & causat aliquam mutationem realem & physicam in creatura: decreta vero conditionata, quorum conditio nunquam ponetur, nullam possunt inferre & causare mutationem in creatura, defectu conditionis quæ nunquam purificabitur: Ergo illa sunt impossibilia in Deo.

49. Verum hæc levia sunt, nec multo sudore indigent ut solvantur. Ad primum enim respondeo,

negando decreta illa nullum habere fundamentum in Scriptura, vel SS. Patribus: nihil enim in Scriptura frequentius illa Dei voluntate, quam vocant antecedentem de salute omnium hominum, quam D. Thomas supra relatus dicit esse conditionatam ex parte objecti. Plura etiam in Scriptura reperiuntur pacta vel promissa Dei de rebus sub conditione futuri, nunquam implendis; ut voluntas Dei conferendi posteris iustitiam originalem, si illorum parens & caput divino præcepto obtemperaret; ut pactum cum Davide initium servandi perpetuò regnum hæreditarium ejus filiis, si patris pietatem imitarentur; ut voluntas Patris æterni mittendi Filio plures legiones Angelorum, si rogaretur. Scriptura etiam Deo attribuit notitiam quorundam futurorum conditionatorum, quorum eventus nullam habet connexionem cùm conditione, quale est illud Elisei ad Regem Joas 4. Regum 13. *Si percussisses quinques, aut sexies, sive septies terram, percussisses Syriam usque ad consumptiōnem.* Patet enim quod devastatio Syria non erat connexa cum illa terra percussione: non potuit ergo Deus asserere, futuram esse illam devastationem, ex vi connexionis, sed solum ex efficacia sui decreti.

50. Habent etiam illa decreta fundamentum in SS. Patribus, cùm S. Dionysius, & D. Thomas, passim doceant, Deum omnia sive possibilia sive futura in sua essentia tanquam in causa cognoscere: ex illo enim principio, quod in utroque S. Doctor communissimum est, decreta conditionata manifestè colliguntur; cùm (ut sèpè diximus) essentia divina non possit esse causa futurorum conditionatorum, nisi ut modificata & determinata per decretum conditionatum, eò quod Deus non sit agens necessarium, sed liberum, & omnia operetur juxta consilium voluntatis suæ, ut ait Apostolus. Item D. Thomas infra qu. 19. art. 7. ad 2. expresse asserit, Deum velle quod aliquid quandoque sit futurum, secundum causam inferiorem, quod tamen futurum non sit, secundum causam superiorē: constat autem futurum illud esse conditionatum, eò quod foret, nisi Deus aliter ordinasset, propter rationes suæ providentiae nobis occultas.

51. Ad secundum nego decreta illa esse in Deo otiosa & superflua: quemadmodum enim, licet Deus decreverit denegare gloriam aliquibus, & media efficaciter ad eam conductentia; tamen voluntas antecedens quam habet de salute omnium, non est otiosa & superflua, quia per eam præparant omnibus media ad salutem sufficientia. Ita similiter, cùm decreta de quibus loquimur, conductant tum ad gubernationem & providentiam Dei (prudentis enim gubernatoris est, paratum se exhibere ad multa facienda, quæ tamen nunquam erunt) tum ad transferendum res à statu merè possibilis, ad statum futuritionis conditionatae, & ad fundandum certam veritatis eorum notitiam, otiosa & superflua censer non debent; & multò minus absurdæ & ridicula, sed honesta, prudentissima, & summa veneratione digna: licet enim in agentibus particularibus absurdæ videantur volitiones & promissiones de re aliqua facienda sub conditione aliqua, quam nolunt implere, non tamen in provisore generali; ut constat de voluntate antecedente & conditionata salvandi omnes homines, quam Deus non vult in omnibus adimpleri, ob rationes occultas suæ providentiae. Unde Adversariorum instantiæ vires tantum habent ab angusta & demissa cogitatione nostra, quæ Deum ut particulare agens concipiimus, more aliorum quæ nobis familiaria sunt, & ægrè possumus

DE SCIENTIA DEI.

mus assurgere ad universalissimi & cœcumeni ci gubernatoriæ providentiam, nullo fine cohibitam, ad quam pertinet plures defectus tum physicos tum morales in hoc universo permittere, & non solum diversa, sed etiam contraria ordinare, juxta illud Ecclesiastici cap. 33. *Intuere omnia opera altissimi: duo & duo, & unum contra unum.* Ex quo patet responsio ad tertiam instantiam Adversariorum, quæ ostendere conantur illorum decretorum absurditatem.

52. Ad ultimam, quæ est de illorum impossibilitate, nego primam probationem: non magis enim opponuntur decretum conditionatum quod Deus habuit de fide Tyriorum, posito quod Christus apud eos prædicaret, & decretum absolutum, quo statuit quod Christus illis non prædicaret, quam voluntas antecedens de salute omnium, & voluntas consequens salvandi tantum electos; quas tamen nullam habere inter se oppositionem, eò quod non sint de objecto eodem modo, sed diversimode considerato, tractatu sequenti ostendemus.

53. Ad secundam probationem respondeo cum Alvare, quod quando decretum est absolutum, tunc debet inducere in creatura mutationem rea-

lem & physicam, absolutam; quando autem est conditionatum, non debet inducere mutationem realem absolutè, sed solum sub conditione; id est sufficit quod ex vi illius decreti, realiter mutetur creatura, si conditio impleretur.

54. Quæres, an decreta conditionata sint admittenda in Deo circa omnes combinationes rerum possibiles, quarum aliquæ interdum videntur ridiculae & absurdæ, ut si capra saltet, gallus cantabit. Si Turca dormiat Constantinopoli, Papa orabit Roma? Respondeo negativè, sufficit enim ponere in Deo decreta conditionata, circa illa futura sub conditione, quæ in Scriptura revelata sunt, vel qua ordini divina providentia deserviunt; circa alia vero, præfertim si sint omnino disparata, indecens videtur ac superfluum, illa in Deo admittere; sufficit enim quod Deus habeat decretum generale, quo vult non se determinare ad illorum futuritionem vel non futuritionem, subindeque illa in statu merè possibilis relinquare.

Argumenta Adversariorum, quæ procedunt ex lèctione libertatis humanae, vel sanctitatis divinae, commodiū proponentur & solventur Tractatu sequenti, cùm agemus de prædefinitionibus divinis.

TRACTATUS IV.

DE VOLUNTATE DEI.

N hoc Tractatu agemus. Primo de objecto voluntatis divinae. Secundò de illius libertate, ejusque cum divina immutabilitate concordia. Terziò de voluntate Dei antecedente, quæ vult omnes homines salvos fieri. Quartò de efficacia voluntatis divinae. Quintò de quibusdam attributis & affectibus ad divinam voluntatem pertinentibus, nimirum amore, gaudio, justitia, & misericordia Dei.

CAPUT I.

De objecto formalis motivo & terminativo voluntatis divinae.

1. **D**ati in Deo voluntatem, negari non potest, semel admiso intellectu: nam sicut ad omnem formam naturalem sequitur inclinatio ad bonum convenientem, putat ad formam ignis inclinatio ad locum sursum, ad formam lapidis propensio ad locum deorsum; ita ad formam intelligibilem sequitur inclinatio ad bonum convenientem naturæ intellectuali, quæ in agentibus intellectualibus voluntas appellatur. Cùm ergo in Deo sit perfectissimus intellectus, in eo quoque reperiri perfectissimam voluntatem necesse est. Constat autem ex dictis tract. 1. cap. 3. illam non esse de formalissimo conceptu, seu de constitutione metaphysica divinæ naturæ, cùm natura Dei constituantur formaliter per intelligere, quod prius concipiatur in Deo, quam velle, quia nihil est volitum, quin præcognitum; ita, cùm vis appetitiva sit

inclinatio in id quod est convenientis naturæ appetitivæ, debet necessariò presupponere ejus naturam adæquatè constitutam, ut sit regula & mensura appetendi. Solum ergo hic restat declarandum, quodnam sit objectum formale, tam motivum, quam terminativum voluntatis divinae?

2. Dico igitur, objectum motivum & terminativum voluntatis divinae, esse solam bonitatem divinam & increata, non autem bonum in communi, ut abstrahit à creato & in creato.

Prima pars probatur primo ex D. Thoma hic quæst. 19. art. 2. ad 2. ubi sic discutit: *In his quæ volumus propter finem, tota ratio movendi est finis, & hoc est quod moveat voluntatem: unde cum Deus alia à se non velit nisi propter finem, quæ est sua bonitas, non sequitur quod aliquid aliud moveat voluntatem eius, nisi bonitas sua.* Quibus verbis S. Doctor conclusionem nostram & docuit & probavit: Objectum enim motivum voluntatis est finis, quia medium, ut medium, solum est volitum, ut conductus ad finem: At sola bonitas divina & increata, est finis voluntatis divinae: Ergo ea sola est objectum motivum illius.

3. Probatur secundò eadem pars: Divina voluntas non movetur, etiam partialiter, à bonitate creata: Ergo bonitas increata est objectum formale adæquatè motivum illius, non vero bonitas ut sic, abstrahens à creato & in creato. Consequens patet, Antecedens vero probatur. Si divina voluntas moveretur à bonitate creata, etiam solum partialiter, amor quo diligeret creaturam, esset non tantum effectivus, sed etiam affectivus; cùm enim amor tantum effectivus bonitatis objecti, eam non supponat, sed ponat, nequit ab ea alluci sive moveri: Sed amor quo Deus diligit creaturam,

ram, non est affectivus, sed tantum effectivus, ut docet D.Bernardus de amore divino cap.4. his verbis : *Non afficeris à nobis, vel ad nos, cum nos amas: nos ate, & in te, & ad te afficimur, cum amamus te.* Et D.Thomas hic quæst.20.art.2. ubi ait quod *amor Dei est infundens & creans bonitatem in rebus.* Ratio quoque suffragatur, amor enim affectionis inclinat & transformat amantem in amatum : Deus autem è contra omnia inclinat & trahit ad seipsum, repugnatque ipsum transformari in creaturam : Ergo divina voluntas non movetur, etiam partialiter, à bonitate creatra.

4. Secunda verò pars, que est de objecto terminativo, hac ratione suadetur. Illud est objectum formale terminativum alicujus potentie, quod per se primò ab illa attingitur, cetera verò ratione illius : Atqui sola divina bonitas per se primò attingitur à voluntate Dei, bona verò creata, non nisi ratione illius, quandoquidem ipsa est finis omnium aliorum, iuxta illud Proverb. 16. *Omnia propter seme ipsum operatus est Dominus :* Ergo sola bonitas divina est objectum formale terminativum voluntatis divinae.

5. Probatur secundò eadem pars : Objectum formale sive motivum sive terminativum alicujus potentie, debet habere perfectam cum ea proportionem & commensurationem, in ratione objecti : Sed bonum ut sic, abstrahens à creato & increato, non habet perfectam cum divina voluntate proportionem & commensurationem ; cum hæc sit actus purissimus, & omnis potentialitatis expers, illud verò sit potentiale, & contineat solum in potentia & in confuso omnem rationem entitatis & bonitatis : Ergo bonum ut sic, abstrahens à creato & increato, non est objectum formale, sive motivum, sive terminativum divinae voluntatis, sed sola bonitas divina & increata, quæ cum sit actus purissimus, & perfectissimo atque actualissimo modo contineat omnem bonitatem creatam & participatam, habet perfectam cum divina voluntate proportionem & commensurationem.

6. Confirmatur : Voluntas divina se habet ad suum objectum, sicut intellectus ad suum : Sed sola veritas increata est objectum formale motivum & terminativum intellectus divini, ut tractatu präcedenti cap. 1. ostensum est : Ergo & sola bonitas increata est objectum formale motivum & terminativum divinae voluntatis.

7. Objicies primò contra primam partem conclusionis : Merita nostra movent Dei voluntatem ad præmiandum : Ergo objectum motivum illius, non est sola bonitas increata, sed etiam bonitas moralis & creata, quæ in actibus nostris meritorii invenitur.

8. Respondeo distinguendo Antecedens : Merita nostra movent Dei voluntatem, ut in seipso considerata, nego. Ut in divina bonitate virtualiter contenta, concedo. Quod si instes, & dicas, merita nostra, ut in Dei bonitate virtualiter contenta, non habere rationem meriti. Respondeo ut talia non habere formaliter rationem meriti, benè tamen virtualiter, & hoc sufficere ut bonitas divina, sic ea continens, moveat voluntatem Dei ad exercendum actum justitiae circa ea in seipso contenta.

9. Objicies secundò contra secundam partem conclusionis : Objectum formale terminativum alicujus potentie, continere debet omnia objecta particularia, quæ possunt ab illa attingi, & de illis prædicari, ut patet inductione facta in omnibus potentis & habitibus : Sed divina bonitas

non continet bonitatem creatam, ad quam divina voluntas se extendit, neque de illa prædicatur ; benè tamen ratio boni ut sic, ut abstrahens à creato & increato : Ergo hæc & non illa est objectum formale terminativum voluntatis divinae.

10. Respondeo distinguendo majorem : continere debet omnia objecta particularia, continentia formalis, aut eminentialis, concedo majorem. Continentia determinatè formalis, nego majorem. Similiter distinguo minorem : bonitas divina non continet bonitatem creatam, continentia formalis, concedo minorem : continentia eminentialis, nego minorem, & consequentiam. Ad illud verò quod subjungitur, nempè quod objectum formale prædicari debeat de omnibus objectis materialibus, dicendum est, debere de illis prædicari, vel in recto, vel in obliquo ; non requiri tamen semper quod de illis prædicetur in recto, ut constat in Theologia, cuius objectum formale est Deus, qui non prædicatur in recto, sed tantum in obliquo de creaturis ; licet enim illæ sint aliquid Dei, nempè ejus effectus, non potest tamen dici quod illæ sint Deus.

11. Poteſt etiam objici contra utramque partem conclusionis difficile argumentum, nempè quod si Deus in amore creaturarum rationalium, solum suam bonitatem pro fine, & motivo, ac termino formalis respiceret, amaret eas propter seipsum, subindeque non amaret eas amore amicitiae, sed concupiscentiae. Verum, quia de hoc redibit sermo in tractatu de charitate, ne eadem inutiliter repeatantur, hujus difficultatis resolutionem ad illum tractatum remittimus.

CAPUT II.

De libertate voluntatis Dei, ejusque cum divina immutabilitate concordia.

1. Nihil fide certius, & lumine naturali notius, quam in Deo esse perfectissimam libertatem ; sed nihil in Theologia difficilius, quam illam cum divina immutabilitate conciliare. Cum enim libertas indifferentiam exigat, ratione cuius res ita sit ut possit non esse, & è contra immutabilitas necessitatem importet, ratione cuius res ita sit ut non possit non esse, difficilè concipi potest, quomodo summa Dei immutabilitas, cum summa ejus libertate & indifference consistere possit.

2. Aliqui nodum hujus difficultatis conantur solvere, afferendo actum Dei liberum non constere in aliqua formalitate Deo intrinseca, sed in denominatione pure extrinseca, proveniente ab effectibus à Deo productis, vel ab actione per quam producuntur, quam volunt esse formaliter transirent. Hæc sententia tribuitur Aureolo, cui accedunt quidam recentiores, qui docent actum Dei liberum, partialiter saltem & inadæquate, per illam constitui.

3. Alij in alio extremo positi, existimant actum Dei liberum superaddere ad perfectiones Dei necessarias, perfectionem aliquam intrinsecam, quæ quia libera est, potuit absque illa imperfectione Deo deficere, seu in illo non esse. Hæc sententia communiter tribui solet Caïetano à Recentioribus, sed immerito, ut Nazarius, Joannes à S.Thoma, & alijs ex nostris Thomistis demonstrant, ipsumque interpretantur de defectibilitate non perfectionis, sed pure terminationis, modo infra explicando.

explicando. Sed cuiuscumque Authoris illa sit, ad eam reducitur, vel accedit opinio quorundam Recentiorum, existimantium actum Dei liberum superaddere ad necessarium, modum aliquem seu realitatem modalem, quæ potuit Deo deficere, seu in ejus voluntate non esse.

4. Alij, ut ab hac difficultate se se facilis expediant, configunt ad respectum rationis, afferentes actum Dei liberum constitui per respectum rationis ad creaturas existentes vel futuras. Ita Vasquez, & Marcus à Sarra.

5. Demum nostri Thomistæ communiter docent, actum Dei liberum supperaddere ad perfectiones necessarias terminationem ratione distinctam, quæ potuerit deficere vel non esse in Deo. Sed difficultas & controversia est inter illos, an illa potuerit non esse in Deo, secundum aliquam rationem intrinsecam, & secundum id quod dicit in recto, vel solum secundum aliquid extrinsecum, & ex parte illius quod importat in obliquo. Nazarius enim, Gonzales, & alijs, volunt illam potuisse Deo deficere solum ratione extrinseci connotari, creatura nimis existentis, vel futuræ. Magister vero Godoy hic disp.48. §.5. & sequentibus, docet illam potuisse deficere, secundum aliquam rationem intrinsecam, non quidem sub conceptu perfectiōnis, vel entitatis, sed sub conceptu pura terminationis, & pro hac sententia citat Suarez, & Aravium. Hunc etiam dicendi modum, & explicandi Dei libertatem, ut probabile, & menti ac doctrina D.Thomæ consonum, defendunt Salmanticensis hic disp.7. dubio 8.

6. Dico primò, decretum Dei liberum non constitui per aliquid extrinsecum, nempè per effectus quos Deus ad extra produxit, vel per actionem & causalitatem, per quam illos produxit.

7. Probatur multipliciter : Primò quia implicat causam constitui per suum effectum, cum prius natura quam illum producat, debeat esse constituta. Sed creatura producta, & actio productiva illarum (supposito quod illa sit formaliter transiens) sunt effectus decreti voluntatis divinae, Deus enim (ut ait Apostolus) *operator omnia secundum consilium voluntatis sue :* Ergo repugnat liberum Dei decretum, constitui per effectus ab illo productos, vel per actionem productivam illorum.

8. Secundò, Decretum creandi v. g. mundum, ab æterno convenit Deo, & consequenter illius constitutum est ab æterno : Sed nec effectus causati à Deo, nec actio quæ causantur (supposito quod illa sit formaliter transiens) sunt ab æterno : Ergo per illas non potest constitui liberum Dei decretum.

9. Tertiò, Denominatio liberè volentis est Deo intrinseca, subindeque proveniens ab aliqua forma intrinseca, & in Deo existente : Sed nec effectus à Deo producti, nec actio transiens productiva illorum, sunt intra Deum, sed extra : Ergo denominatio liberè volentis, non potest ab illis provenire.

10. Ex his confutata manet sententia illorum recentiorum, qui existimant liberum Dei decretum, partialiter saltem & inadæquate, constitui

I. Pars.

per effectus quos Deus ad extra produxit, vel per actionem & causalitatem, per quam illos produxit. Nam rationes adductæ probant decretum Dei liberum non posse, etiam partialiter & inadæquate, per illa constitui. Tum quia implicat causam, etiam partialiter & inadæquate, constitui per suum effectum, quia prius natura quam illum producat, debeat esse complete & adæquate constituta. Tum etiam, quia decretum creandi mundum, ab æterno Deo convenit, subindeque ab æterno est in Deo adæquatum illius constitutum. Tum denique, quia denominatio liberè volentis, adæquate provenire debet ab aliqua forma Deo intrinseca, & in ipso existente.

11. Dico secundò, libertas divina non consistit in perfectione Deo intrinseca, ac defectibili, seu quæ potuerit in Deo non esse.

Probatur : Tum quia si Deo deficere posset aliqua perfectio, nec esset immutabilis, nec infinitè perfectus. Tum etiam, quia in Deo admittenda non est perfectio imperfectioni admixta : Sed perfectio defectibilis entitativè in ratione perfectionis, imperfectionem importat ; nam posse non esse, maxima imperfectio est : Ergo Deo concedenda non est.

12. Dico tertio, actus Dei liber non superaddit ad necessarium, modum aliquem seu entitatem modalis, quæ ponetur Deo deficere, sive in illo non esse. Probatur : Tum quia talis entitas modalis defectibilis, esset imperfecta, sicut perfectio defectibilis, cum posse non esse, seu posse esse nihil, sit supremus imperfectionis gradus. Tum etiam, quia diceret in essentia divina imperfectiōnem potentialitatis ; nam essentia divina se haberet ad illam, sicut potentia ad actum, & sicut perfectibile ad perfectivum, & cum illa faceret realem compositionem ; hoc ipso enim quod esset realiter defectibilis, non posset identificari cum essentia divina, quæ est omnino indefectibilis.

13. Dico quartò, actus Dei liberum non constitui per respectum rationis ad creaturas.

Probatur : Vel talis respectus sumitur fundamentaliter, vel formaliter : Si primum dicatur, restat explicare, quodnam sit illius fundamentum, an sit aliquid creatum, vel in creatum, Deo intrinsecum, vel extrinsecum, & an dicat perfectionem vel non ; & sic hæc sententia coincidet cum präcedentibus jam impugnatis, vel cum ea quam sequenti conclusione exponemus. Secundum vero affirmati nequit : Tum quia ens reale, quale est liberum Dei decretum, nequit constitui per aliquam formam rationis, ab intellectu confitam. Tum etiam, quia vel ille respectus rationis formatur à Deo, vel à creatura ? Non à creatura, cum Deus sit liber ab æterno, & intellectus creatus sit in tempore. Nec etiam à Deo, nam vel Deus illum formaret per actum liberum, vel per necessarium ? Non secundum, alijs respectus ille esset necessarius Deo, & consequenter non posset constituer libertum ejus decretum. Nec primum, quia omnis actus liber intellectus divini, decretum liberum voluntatis constitutum supponit, cum libertas intellectus à libertate voluntatis oriatur.

Addo quod absurdissimum videatur, decreta Dei libera, que sunt vera & realis causa creaturarum,

& à quibus tota vis divina providentia, & rerum universi series pendat, & in quibus tanquam in me-

dio fundatur scientia Dei libera seu visionis, in

mera entia rationis revolvit.

14. Dico ultimò, actum Dei liberum addere ad

actum necessarium, terminationem ad creaturas,

defectibilem, seu deesse possibilem, sub ratio-

F ne